

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

OVIKSFJÄLLEN SEDDA FRÅN FRÖSÖ KYRKA. — FOTO. W. KALLGREN, ÖSTERSUND.

23:DJE ÅRG

DEN 23 JULI 1922

N:o 43.

Foto. Nordensten, 1 alen.

Klitché Aug. Sjöbergs Klitchéanst., Gbg

Handwritten signature: A. Nordensten

Den 13 juli avled i sitt hem i Falun landshövdingen i Kopparbergs län, förutvarande statsrådet C. F. Holmquist i en ålder av nära sextiofem år. Vid sidan av Hans Järta och Curry Treffenberg intar han en hedersplats i Dalarnes hövdingaminne bland länschefer, som framför andra skola ihågkommas för vad de utträttat till provinsens fromma.

Carl Fredrik Holmquist var född i Göteborg den 29 september 1857, son till mekanikern därstädes Johan Fredrik Holmquist och hans maka Carolina Charlotta Söderberg. Efter mogenhetsexamen vid läroverket å Södermalm i Stockholm 1876 kom han som student till Uppsala, där han avlade hovrättsexamen 1879. Han tjänstgjorde nu dels som e. o. amanuens i kammarrätten och som rotarie hos Första kammaren, dels vid underrätt å landet och erhöll vicehäradshövdingtitel 1884. Därefter inträdde han i Svea hovrätt, där han första gången adjungerades som ledamot 1886, blev notarie 1888 och utnämndes till assessor 1890. År 1892 erhöll han förordnande som revisionssekreterare, men kallades redan följande år av dåvarande statsrådet Gilljam att övertaga expeditionschefsbefattningen i ecklesiastikdepartementet, vilken post han förtjänstfullt skötte ända till år 1899, då han blev t. f. underståthållare. År 1900 mottog han så det landshövdingeämbete i Kopparbergs län, vilket han ännu vid sitt fränfalle innehade.

Det var ett vidsträckt och fruktbart verksamhetsområde, som här öppnade sig för den unge energiske länschefen. Den folkliga läggning, som var ett honom medfött utmärkande drag i hans karaktär, gjorde, att han hade lätt att komma i kontakt med befolkningens breda lager och att förstå dess önskemål och behov. Särskilt hade han tillfälle härtill i hushållningssällskapet, som omedelbart vid hans ämbetsinträde skyndade att placera honom i ordförandestolen. Genom hans initiativ flyttades ledningen i detsamma över från den oligarki av bruksförvaltare och stadsbor, som förut självrådigt styrt och ställt inom samma, till massan av självägande bönder, en demokratisk omorganisation, grundad på ombudsval i olika distrikt, som förr eller senare torde komma att tjäna till föredöme för en allmän hushållningssällsapsreform. Redan 1914 beslöt hushållningssällskapet tilldela honom sin stora guldmedalj som ett erkännande av hans förtjänster om länet. I det protokoll, som innehåller beslutet härom, uppräknas en del av de insatser han gjort. "För utvecklingen av länets kommunikationer", heter det däri, "har herr landshövdingen genom sitt energiska ingripande för flera nya bandelar, varav en del redan färdigbyggts, och en annan del snart väntas komma till stånd såsom Knippboheden—Rättvik, Särna—Älvdalen eller Särna—Limesforsen, Hosjö—Linghed, kraftigt inverkat. Sedan den nya skogslagens trädande i kraft har herr landshövdingen varit ordförande i skogsvårdsstyrelsen och därvid bland annat tagit initiativ till hållande av skogsvårdsstyrelsernas varit 3:dje år återkommande möten, vid vilka han alltid varit ordförande. Därjämte har herr landshövdingen varit ordförande i en del av länets landsting tillsatta kommittéer, bland vilka må nämnas: ordnandet av frågan om länets vård av tuberkulöst sjuka; inrättandet av flera folkhögskolor inom länet och organisationen av dessa; lasarets- och sjukhusbyggnader m. m. Och har herr landshövdingen med ett aldrig sviktande nit, levande intresse och framstående förmåga främjat alla dessa på befolkningens upplysning, ekonomi och sunda utveckling så kraftigt ingripande grenar."

Av de kommunikationsföretag, till vilkas realiserande Holmquist verksamt bidragit, bör främst nämnas Orsa-Svegbanan, vars fortsättning norrut till Östersund

och Vilhelmina just i dagarna genom Sveg-Brunflöbanans fullbordan har bragts till en preliminär avslutning. Han hade också säte i styrelsen för Södra Dalarnes järnväg liksom i styrelsen för Mora—Vänerns järnväg, innan denna inköpts av staten. Lasaretsutvidgningarna i Falun samt nu senast lasarettet i Avesta ha liksom Malungs och Mora folkhögskolor väsentligen hans intresserade medverkan att tacka för sin tillkomst. I arbetarekretsar skall i tacksamt minne bevaras hans åtgöranden för utverkande av statsanslag till Brunnsviks folkhögskola. Och vad man inom de breda folklagren icke minst satte värde på var den beredvillighet, varmed han ställde sig till förfogande, när hälst det gällde ett missförhållande att rätta eller ett önskemål att förverkliga. Hans varma hjärta och omutliga rättskänsla tillät honom icke att dagtinga med vad hans förstånd en gång sagt honom vara riktigt och rätt. I sådana fall fruktade han icke att gå rådande opinioner och nedärvda fördomar emot. Bland de sista underskrifter han från sin sjukbädd gjorde var den på ett uppdrag till förmån för rusdrycksförbud, som i mitten av förra månaden offentliggjordes i länets tidningar. Även som högtidstalar skattade länsbefolkningen med rätta sin hädangänge hövding högt.

Från Kopparbergs län fick Fredrik Holmquist också mottaga talrika representationsuppdrag. Första gången var, då han år 1903 utsågs till lekman-ombud å kyrkomötet. Han tilldrog sig i denna egenskap betydande uppmärksamhet genom ett flertal ypperliga debattinlägg och framträdde bredvid biskop Personne och framlidne domprost Pehr Eklund som ett slags ledare för en framstegsvänlig kyrklig riktning. Han tillhörde sålunda dem, som i fråga om självspillingars jordfästning, präst- och konfirmationslöftena, äktenskaps ingående i borgerliga former m. m. hävdade en tidens behov tillgodoseende ståndpunkt. Senare invalde landstinget honom även i Första kammaren, som han tillhörde från 1911 till 1920, då han på grund av vacklande hälsa avsåg sig uppdraget. Inalles bevisade han 12 riksdagar och tillhörde törst bankoutskottet och sedan jordbruksutskottet. Vidare hade han 1917 säte i det särskilda fögderiutskottet och vid 1919 års urtima i det särskilda s. k. förtättningsutskottet. Det var det frisinnade partiet, som invalt honom, och i kammaren förde han på ett utmärkt sätt de frisinnade idéernas talan. Särskilt intresserade han sig för humanitära och kulturella frågor och medverkade livligt till lösningen av de flerahanda hälsovårds- och uppfostringsfrågor, som stodo på dagordningen. År 1918 blev han ordförande hos de sakkunnige, som hade i uppdrag att avgiva förslag till församlingsfrihetens ordnande. Han var även ordförande i hemslöjdskommittén.

När i november 1919 den Edénska koalitionsregeringen råkade ut för den bekanta Svensk-import-krisen och man fick behov av en oomtvistligt dugande och redbar man på civilministertaburetten, föll valet på landshövding Holmquist, som den 28 i samma månad utnämndes till statsråd. Med de övriga liberala statsråden avgick han den 10 mars 1920.

Av uppdrag utanför den egentliga ämbetsmannagärningen, som Holmquist utfört, förtjänar särskilt nämnas hans år 1900 avslutade förtjänstfulla utredning rörande äbornas på Huitfeldtska stipendieinrättningens hemman rättsliga ställning. Denna utredning öppnade väg för dessa äborns rätt till friköp av sin mark, en sak av största betydelse för ett flertal av de bohuslänska fisklägen, vilka ursprungligen uppstått på ofri grund.

Närmast sörjes den hädangänge, som var ogift, av tvänne systrar, fröknarne Anna och Maria Holmquist, som ömt vårdat honom under hans sjukdom.

En kurs i samhällskunskap för kvinnor har av riksdagsledamoten fröken Elisabeth Tamm anordnats å hennes vackra egendom Fogelstad i Julita socken, Södermanland. Kursen tog sin början den 11 juli och på dess program återfinnas föreläsningar av, utom frkn Tamm själv, fru Emilia Broomé, vilken inlagt ett synnerligen förtjänstfullt arbete på flera områden bl. a. som stadsfullmäktig i Stockholm och i kommittén för kvinnors vidgade tillträde till stats-tjänst, yrkesinspektrisen och riksdagsledamoten frkn Kerstin Hesselgren, d:r Ada Nilsson, fröken Honorine Hermelin, fru Gerda Lundequist och fru Elin Wagner. Kursdeltagarna äro samtliga utsedda ombud för Frisinnade Kvinnors krets-föreningar och representera icke mindre än 15 län, från Norrbotten till Skåne. Kursen är avsedd att vara den första i en serie och

23 Juli 1922 Lösnummer 35 öre
HVAR 8 DAG
 • ILLUSTR. • MAGASIN •

Till bild å sid. 678.
 Tävlingen om kronprinsessan Margaretas minnesvård i Hälsingborg har nu avgjorts i det första priset tillerkänts arkitekten Peder Clason, Stockholm, för ett känsligt och vackert utfört projekt. Vi åter-giva här arkitektens egen kortfattade beskrivning: "Rakt upp från entrén genom den gröna parken för en gång lagd av huggen sten. Den avbrytes av två mindre trappor och kantas här och var av ängsblommor, satta i gräset. Gången för upp mot en urhuggning i slutningen, där under höga träd en örtagård är lagd. En balustrad i vit marmor omger den, gångarna äro av marmor och blomstersängarna äro tolv. Man går genom örtagården. Mellan två stenstolpar, bärande allegoriska kvinnofigurer, kommer man in till en källa i berget. Källan och bergväggarnas nedre delar äro murade. I fonden är inmurad en minnestavla över kronprinsessan Margareta. På bergväggarna klänga slingerväxter, ormbunkar och ovan bildade träden lövvalv."

SAMHÄLLSKUNSKAPSKURS Å FOGELSTAD, fröken Elisabeth Tamm's gods i Södermanlands län.
 Överst. t. v.: Fröken Elisabeth Tamm i sitt arbetsrum; därbredvid Huvudbyggnaden å Fogelstad, samt nedert Grupp av kursdeltagare och ledare: Fr. Elisabeth Tamm (x) och yrkesinspektrisen fröken Kerstin Hesselgren (xx).
 Hovfoto. Haglind, Katrineholm.
 Kliché: Goës, Öbg.

måste betraktas som ett viktigt led i arbetet på att göra kvinnorna lämpade att intaga den plats i samhällsarbetet, som nu står dem öppen.

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELIGGANDE N:r 43.

I brunvöd dubbeltonfärg.

"En fransk mail-coach", ögonblicksbild från Auteuil, där Paris stora värld mötes med denna fortfarande stilfullaste av alla eleganta vagn typer.

Efter fotograf. — Kliché: Goës, Öbg.

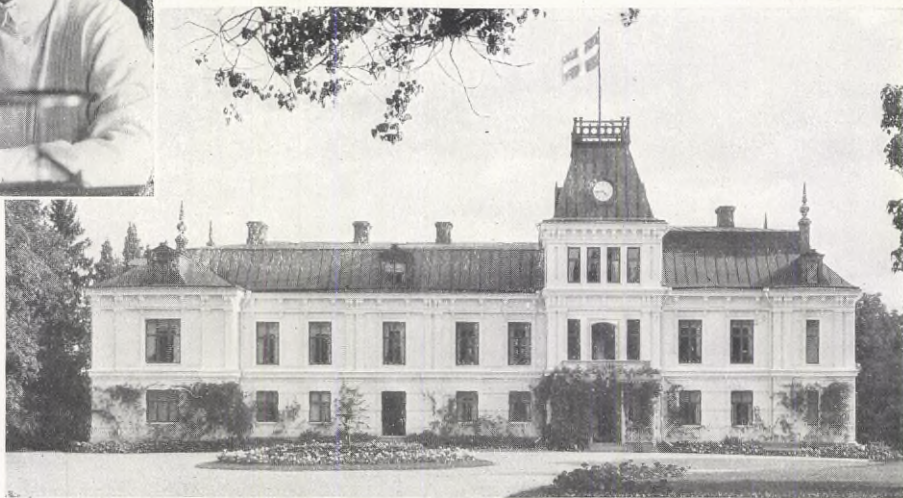

Foto. Almquist, Hälsingborg. KRONPRINSEN (x) HÄLSAR SINA GÄSTER VID SLOTTET. Text å sid. 685

Kliché: Sjöberg, Gbg.

FÖRSLAG TILL MARGARETAMONUMENT I HÄLSINGBORG.

DET MED FÖRSTA PRIS BELÖNADE FÖRSLAGET AV ARKITEKT PEDER CLASON, STOCKHOLM. T. v.: Överblick över den monumentala anläggningen med dess ingång, park och i fonlen källa med minnestavla. T. h.: Källan och minnestavlarna. Fotos. Almquist Hälsingborg. Text. å sid. 677.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéamat., Gbg.

GRUPP AV DELEGERADE FRAMFÖR RIKSDAGSHUSET, där förhandlingarne ägde rum. — Text å sid. 685. — Foto, Ellqvist, Stockholm. — Kläder: Gode, Gbg. Vidst. bild: NORDISK MATEMATIKERKONGRESS I HELSINGFORS. — Efter fotografen!

Den femte nordiska matematikerkongressen ägde rum i Helsingfors den 4—7 juli och hade samlat synnerligen stor och representativ anslutning från samtliga de nordiska länderna. Öppnandet ägde rum i universitetets ståtliga solennitetssal med dess berömda fresker av Albert Edelfelt, och hälsningsanförandet hölls av universitetskanslern, statsrådet, professor Anders Donner, som slutade sitt tal med en varm hyllning för professor Mittag-Leffler, som var personligen närvarande och därpå under stora ovationer valdes till konferensens hederspresident. Icke mindre än ett trettiotal föredrag blevo hållna under de tre kongressdagarna och

Ferts. å sid. 685.

SKANDINAVISKA TANDLÄKAREFÖRENINGENS KONGRESS I HELSINGFORS. Vi namnteckna: 1. Professor Ottesen, Kristiania. 2. P. of. J. Billing, Stockholm. 3. D:r Sigrid de Verdter, Stockholm. 4. D:r A. Almgård, Eskilstuna. 5. D:r Salingre, Helsingfors. 6. D:r C. Nilsson, Trollhättan. 7. Dr. P. von Bonsdorff, Helsingfors. 8. D:r J. Holgers, Stockholm. 9. Prof. Matti Ayräpää, Helsingfors, kongressens president. 10. D:r Weier, Helsingfors. 11. D:r E. Haderup, Köpenhamn. 12. D:r A. Cederberg, Göteborg. 13. D:r G. Enckell, Helsingfors. 14. D:r Lukkarinen, Helsingfors. 15. D:r G. Brandstedt, Stockholm. 16. D:r Brun, Kristiania. 17. D:r C. A. Samsioe, Stockholm. 18. D:r B. Östman, Stockholm. 19. D:r Krohn, Kristiania. 20. D:r H. Hammarlund, Stockholm. 21. D:r V. Bensow, Göteborg. Text å sid. 685. Efter fotografen Kläder: Sjöberg, Gbg.

AUGUST ABRAHAMSSONS STIFTELSE Å NÄÄS FIRAR 50-ARSJUBILEUM DEN 10 JULI: Överst t. v. Festtåget framför slottet för att nedlägga kransar på August Abrahamsons och Otto Salomons gravar. T. h. Högtidsfesten. Landshövding Husberg talar. Nederst. Grupp av deltagare i jubileifesten: 1. D:r R. Holm, stift. föreståndare. 2. Fru Holm. 3. Överdirektören, f. d. stadsrådet P. E. Lindstöm (styr.-led.). 4. F. d. Landshöv. S. Husberg (ordf. i styr.). 5. Disp. V. Bergh (styr.-led.). 6. Konsul J. Hyberg (stift. f. d. räkenskapsförare). 7. Överlär. G. Nilsson. 8. F. d. överlär. A. Johansson. 9. Frih. O. Silfverschiöld (styr.-led.). 10. Övertär. J. Ölander (styr. led.). 11. Frih. W. Wrangel. 12. Friherrinnan E. Wrangel, f. Salomon. 13. Slöjdinsp. H. Hallén. 14. Dir. Carlos Hordh, en svensk slöjd-banbrytare i Argentina. Klitché: Aug. Sjöbergs Klitchest., Gbg.

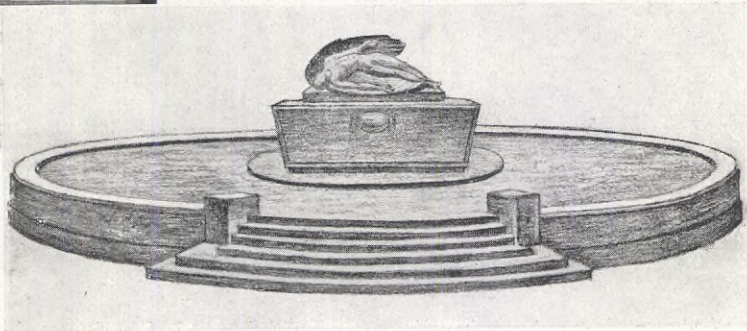

SVERIGES ALLMÄNNA LANTBRUKSSÄLLSKAPETS STUDIEFÄRD TILL FINLAND. Grupp av färdledare. Fr. v.: Direktör Wedin, kapten von Horn, en finsk kapten, fru Kleen, godsägare Erling Ribbing, prof. H. Juhlin Dannfelt, fru Palme, kapten Th. Lybeck, grevinnan Posse, chefen för Lantbruksstyrelsen, generaldirektör E. Insulander, grevinnan Cronstedt, kabinettskammarherren, greve Claes Lewenhaupt, godsägare Gillis Coyet, grevinnan Bernadotte av Wisborg, löjtnanten, greve Nils Wachtmeister, greve Carl Bernadotte av Wisborg, greve Cronstedt, godsägare Francke, baron von Born, direktör von Wright, arkitekten Neovius, godsägare Gustafsson. — Text å sid. 688. — Amatörfoto. T. Dieden, J:or, Karlslund. — Klitché: Göts Kistbyrå & Klitchestall, Gbg.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

FÖRSLAG TILL MONUMENT ÖVER VÅRA FÖROLYCKADE FLYGARE. Skulptören Carl Fagerbergs skizzer till monumentet och dess huvudfigur.

Tanken på att resa ett monument över våra modiga flygare, som förolyckats under utförandet av sina djärva och farofyllda bragder, har varit aktuell nu under flera år. Om vi icke missminna oss var Carl Milles sålunda för ganska länge sedan sysselsatt med utarbetande av förslag till ett sådant monument, som på Svenska aeroklubbens initiativ skulle resas i Stockholm på plats, som dock aldrig blivit definitivt bestämd, då den ekonomiska förutsättningen för planens realiserande saknades och ännu saknas. Under tiden har emellertid i all tysthet insamlats medel

och uppgjorts förslag om resande av ett flygarmonument på Malmslätt, speciellt över dem, som där fått sätta livet till vid arméflygningarne. Monumentet, som alltså tillkommit huvudsakligast såsom en kamrathyllning, ehuru den åtföljande insamlingen, som ännu icke är avslutad, givetvis är öppen även för utom den egentliga flygarkretsen stående intresserade, föreligger nu färdigt i förslag, som utarbetats av skulptör Carl Fagerberg och godkänts av uppdrags-

givarne. Platsen vid Malmslätt, där man tänkt sig monumentet rest, är en kulle i närheten av landsvägen och det skogsparti, som begränsar flygfältet.

*

Försöken till bärgning av "Per Brahe", den 1 november 1918 på Vättern förlista ångaren, drabbas gång på gång av misslyckande. Under för- och högsommaren, som på Vättern med sina oroliga vind-

Fotos: Kinnblom, Håstholmen

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

BÄRGNINGSARBETET MED DEN I VÄTTERN SJUNKNA ÅNGAREN "PER BRAHE". T. v.: Foto tagen den 10 juli akterifrån. "Per Brahe" ligger mitt emellan båtarne med stöve rörd mot Omberg, synligt i bakgrunden. T. h.: Dykare Lagerström omedelbart före sista nedstigningen den 9 juli.

förhållanden är den lämpligaste för att ej säga enda möjliga tiden för ett företag som detta, har också ett energiskt arbete nedlagts, dels på att från sjöbotten upptaga lösa delar, t. ex. livbåtarna, dels, och viktigast, att iordningställa de anordningar, med vilka

Forts. å sid. 685.

Efter fotografi.

STADEN VERONA sedd från Castello S. Pietro.

Kliché: Gofr., Gbg.

I anslutning till Birgittaminnets högtidlighållande i Vadstena den 23 juli, den Heliga Birgittas dödsdag (1373), samt den 24 juli, då offentlig vesper enligt den gamla Birgittaritualen avhålls i Klosterkyrkan, återgiva vi följande anteckningar åtföljda av en del utomordentligt intressanta och här i landet säkerligen okända Birgittabilder, samlade av den unge forskaren N. V. Hagström, som vid åtskilliga tillfällen tillfört H. 8. D. anteckningar och fotografier över svenska porträtt i utlandet, en serie, som väckt uppmärksamhet.

Den heliga Birgitta har gjorts till föremål för studier av flere forskare. Bland dem vi i första rummet hava att tacka för den ingående skildringen av Birgitta och de minnen, som finnas av henne i Italien och anorstädes, är ministern friherre Carl Bildt i Rom.

Ännu kan dock ett och annat fynd göras.

Museo Civico i Verona.

Veronas museum inrymmer i Palazzo Pompei, en av Sanmicheli år 1530 uppförd byggnad. Samlingarne utgöras av över 2,000 st. huvudsakligen äldre italienska målningar samt arkeologiska föremål.

Vid ett av mina besök i museet förra året stannade jag plötsligt framför en vacker modern bronsstaty föreställande: "*S:ta Brigida Ved:a di Ulfone principe de Nericia in Svezia*", skulpterad 1895 av Ugo Zannoni. Statyen är 1 meter hög. Den heliga Birgitta är sålunda föremål för italienarnes beundran ännu i vår tid. Konstnären, Cavaliere (riddaren) Uff. Ugo Zannoni, en av Italiens berömdaste nutida bildhuggare, föddes i Verona 1836; studerade vid akademien i Brera och bosatte sig sedan i Milano, där han utfört statyer till dömen och gravmonument m. m. Hans porträtt- och genrebilder hava prisbelönats på utställningar i Paris, Berlin, Wien och Amerika. I Verona har han skulpterat den år 1861 å *Piazza dei Signori* uppsatta *Dantestatyn*, varigenom hans rykte stadfästes. Mecenat, har Zannoni till Veronas museum donerat sin skulptursamling och den moderna måleriavdelningen, utgörande tillsammans tre salar. Till museiintendenten, professor d:r A. Avena står jag i tacksamhet för fotografien av Birgitta.

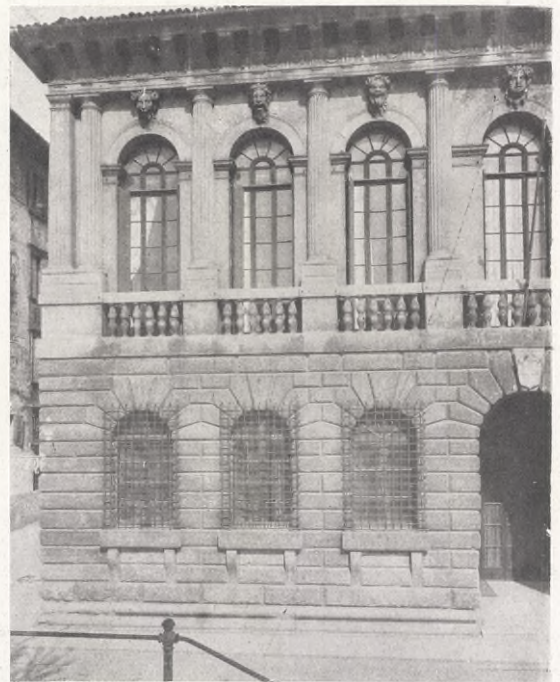
Germanisches National-Museum, Nürnberg.

I museet finnes icke mindre än 6 målningar, som föreställa *S:ta Birgitta* eller Brigitta, som hon benämnes i Tyskland. Dessa bilder höra till de äldsta tyska målningarne i museet samt äro dessutom betydande konstverk.

S:ta Birgitta, målning på förgyllt trä från slutet av 1300-talet. Inspirerad av den helige ande i gestalt av en duva övrräcker hon knäböjande sina skrifter till påven. (Påven har emellertid ej den med tre

kronor prydda mitran). Ovanför synes ett gotiskt ornament och en lampa.

S:ta Birgitta målning från omkring 1470 tillskriven Michael Wolgemut (eller möjligen mästaren till Peringsdörferaltaret). Birgitta framställes sittande vid sin pulpet, under skrivningen lysande till en ängel. Framför henne hänga på staven pilgrimshatt, krona och väska. Påven och kejsaren knäböja och ovanför sväva Gud fader, Den helige ande samt Maria med barnet. Målningen är försedd med påvens, kejsarens, Birgittas samt donatorerna Topplers och Marstallers vapen.

Efter fotografi.

PALAZZO POMPEI MED MUSÉET I VERONA.

Kliché: Gofr., Gbg.

Efter fotoavsnit. Kitché: Sjöberg, Gbg.

Överst t. v.: S:TA BIRGITTA. Målning från slutet av 1400-talet av Michael Wolgemut. I Germanisches Museum i Nürnberg. Text å sid. 684.

T. h.: "TOPPLERHAUS", ett av Nürnbergs märkligaste arkitektoniska minnesmärken. Text å sid. 634.

Nederst t. v.: S:TA BIRGITTA FRAMFÖR KORSET. Målning av H. L. Schüpflein (f. 1480: † 1540). I Germanisches Museum i Nürnberg. Text å sid. 685.

T. h.: DEN HELIGA BIRGITTA. Målning från 1400-talet. Tillhörig hertig Wilhelm von Urachs samlingar å slottet Lichtenstein. Text å sid. 685.

Efter fotografi
BIRGITTA I MUSEO CIVICO I VERONA. Kliché: Gots, Öbg.
Skulptur av U Zannoni (f. 1836.)
Text å sid. 682.

De små figurerna av *Conrad Toppler* † 1485 och hans hustru *Brigitta Marstalerin* † 1483 äro återgivna nederst.

Fordom var det sed att den, som bestodade målningen av en altartavla, blev å densamma förevigad. Ofta dominerade donatorernas porträtt på bekostnad av det religiösa motivet. Att konstnären fått i uppdrag att just framställa den heliga Birgitta beror utan tvivel på att donatorns hustru hette Birgitta. — Målningen är gjord på trä och bakgrunden är ett guldmönster. — "Topplerhaus" är ännu i dag ett av Nürnbergs märkligaste arkitektoniska minnesmärken.

S:ta Birgitta, målning från slutet av 1400-talet tillskriven *Michael Wolgemut* (eller möjligen mästaren till Heilsbronner-nösgaltaret). Hon sitter vid pulpeten och skriver. På pilgrimsstaven vid ryggstödet hänga pilgrimshatt och väska. Framför henne knäböja påve och kejsare, vars böner äro präntade på banden med tyska medeltidsbokstäver. Påvebandets inskrift lyder: "O heliga fru S:ta Birgitta hjälp mig bedja för den arma kristenheten". I bakgrunden synes ett landskap samt i molnen den heliga Agnes, jungfru Maria och Kristus omgivna av sentensband. Nederst synes kejsarens, påvens och Birgittas vapen, vilket sistnämnda, som är uppdelat i fyra fält, innehåller hennes mans Ulf Gudmarssons vapenbild, ett lejon.

Michael Wolgemut (*1434 †1519) var den förnämste representanten för den

Efter fotografi
S:TA BIRGITTA OCH PÅVEN. Tysk målning från 1300-talets slut av okänd konstnär. Kliché: Gots Ritbyrå & Klichéanstalt, Öbg.
I Germanisches National Museum i Nürnberg. — Text å sid. 682.

S:TA BIRGITTA. Målning från omkr. 1470. Tillskriven *Michael Wolgemut*. Kliché: Gots, Öbg.
Efter fotografi
I Germanisches Museum i Nürnberg. Text å sid. 682.

äldre nürnbergska målareskolan och Tysklands störste målare Albrecht Dürers lärare.

Wolgemut, som föddes och dog i Nürnberg, ansågs såsom stadens bästa målare och var överhopad med beställningar på altartavlor och porträtt. De förstnämnda kännetecknas bland annat genom tallriksformade glador; figurerna av smala skuldror, vridna höfter, runda ansikten med utstående kindknötar, fin näsa och liten mun.

Hos denne konstnär äro skarpa övergångar från skönhet till fulhet, dramatisk livlighet och djup samt varm känsla karakteristiska. Wolgemut, som bildade en stor skola, var dessutom träskulptör, gjorde träsnitt, kopparstick samt målade miniatyrer i böcker.

S:ta Birgitta, målning av Hans Leonhard Schäu-
felein. Hon står framför korset hållande ett brinnande vaxljus i handen, från vilket det heta vaxet rinner ned på hennes bara arm. I bakgrunden ett landskap.

Tavlan, som härstammar från Minoritenklostret f. d. Brigittinerklostret i Maihingen, är å baksidan försedd med ett stamträd över nio heliga ordenstiftare.

Hans Leonhard Schäu-
felein (*1480 i Nürnberg †1540 i Nördlingen) var antagligen elev av Michael Wolgemut samt sedan av Albrecht Dürer, med vilkens senare arbeten hans målningar förblandats. Schäu-
felein var verksam i Nürnberg, Augsburg och blev 1515 stadsmålare i Nördlingen, varest finnas väggmålningar i rådhuset, vilka tillskrivas honom. Han är representerad i flera tyska samlingar t. ex. Pinakotheket i München, Kaiser Friedrichsmuseet i Berlin och Konsthistoriska hovmuseet i Wien.

Dessutom finnes en målning av *S:ta Birgitta* i museet tillskriven schwabiska skolan och utförd omkring 1480, men har ej kunnat fotograferas. *S:ta Birgitta* framställes i brun mantel med pilgrimstav och väska stående framför en matta. Nederst till höger vapenskölden med S. P. Q. R.

Slutligen finnes en osäker målning: Den heliga Clara (*Birgitta*) i nunnedräkt knäböjande framför ett altare. Till höger bakom henne står Franz v. Assisi (Fragment). Från slutet av 1300-talet.

Slottet Lichtenstein.

Det för sin skönhet berömda slottet, tillhörigt *Hertig Wilhelm von Urach, greve von Württemberg*, är byggd år 1842 i medeltidsstil på en 260 meter hög klippspets. Här finnes ett anmärkningsvärt tavelgalleri av äldre tyska målningar, som bland annat innehåller en 1400-talsmålning föreställande *den heliga Birgitta* omgiven av en gloria, knäböjande framför ett altare, på vilket synes en bild av den korsfäste Kristus, med vilkens 5 sår hon är förbunden.

Till bild å sid. 678.

Den nordiska studieveckans femte dag gick held i hantverkets tecken. Svenska Slöjdföreningens direktör, fil. dr Gregor Paulson, höll ett mycket uppmärksammat föredrag om "Konsthantverket i Norden" varjämte friherrinnan Coyet talade om nordisk slöjd, samt fröken Lizzie Möller uppläste ett föredrag av fru Stina Rodenstam, som själv var förhindrad närvara. Icke mindre än 250 representanter för danska hantverksorganisationer hade anlänt till Hälsingborg för att övervara "hantverkets dag". På eftermiddagen företogs en intressant utflykt till Kulla-Gunnarstorp och Sofiero, där kronprinsen själv på det älskvärdaste sätt mottog de talrika gästerna.

BÄRGNINGSSARBETET MED "PER BRAHE". Forts. fr. sid. 681.
man hoppas kunna lyfta fartyget. För detta ändamål hade tvenne galeaser försetts med vinschar och andra lyftanordningar samt placerats en å vardera sidan om den sjunkna ångaren för att kunna lyfta denna ur sjöbottens lera samt därefter bogsera den in mot den endast ca 250 meter avlägsna stranden. Man hade också söndagen den 9 juli hunnit så långt att ångarens för blivit lyft omkring en meter och att endast aktern ännu satt orubbad fast, då plötsligt ett för Vättern karakteristiskt oväder på måndagen blåste upp och med sin våldsamma styrka bragte även bärgningsfartygen i fara. Man blev t. o. m. nödsakad att kasta en del av bärgningsredskapen över bord och att åter låta "Per Brahe" sjunka. Trots alla de motigheter, som gång på gång gjort bärgningsmanskapets bemödanden om intet, kommer dock den för ändamålet särskilt stiftade andelsföreningen att fortsätta arbetet, måhända till sist med en välförtjänt framgång.

NORDISK MATEMATIKERKONGRESS. Forts. fr. sid. 679.

efter dess slut voro de främmande gästerna inbjudna till en utfärd i finska skärgården och till Sveaborg varjämte Åbo historiska minnesmärken och akademi blevo förvisade vid en färd dit.

Fyra skandinaviska matematikerkongresser ha förut ägt rum: i Stockholm 1909, Köpenhamn 1911, Kristiania 1913 och Stockholm 1916.

Till bild å sid. 679.

Fjortonde nordiska interparlamentariska delegeradmötet sammanträdde i Stockholm den 10—11 juli, föregånget av ett särskilt interparlamentariskt rådsmöte den 9, varvid dagordning fastställdes och övriga förberedande frågor behandlades.

Själva delegeradmötet hölls i Första kammarens plenisal och som ordförande fungerade baron Theodor Adelsvärd, vilken alltså hälsade de tillstädeskomna representanterna för de tre nordiska länderna Sverige, Norge och Danmark välkomna med ett mycket elegant anförande. Som viktigaste diskussionsfrågor på programmet stodo valutaproblemet och det ekonomiska återuppbyggandet i Europa. Särskilt uppmärksammade föredrag höllös av professor Eli Heckscher, baron T. Adelsvärd, landstingsman Jul. Schovelin, Danmark, och folketingsman L. Moltesen, danska gruppens ledare. I samband med mötet avhöllös givetvis en del officiella festligheter, däribland mottagning i utrikesministerhotellet hos excellens och fru Branting samt stor avslutningsmiddag å Hasselbacken.

Till bild å sid. 679.

Skandinaviska tandläkareföreningen höll den 8—10 juli i Helsingfors sin tjuguförsta konferens och hade den rönt anslutning av ett halvtantat hundratal representanter från Sverige, Norge, Danmark och Finland. Själva öppnandet ägde rum i universitetets fysikaliska institut. Kongressdeltagarna hälsades välkomna av föreningsordföranden, doktor G. Enckell, varpå till mötets hederspresident utsågs professor Matti Äyräpää, Helsingfors. På Svenska tandläkarsällskapets vägnar framförde doktor John Holgers, Stockholm, en hälsning, medan Svenska tandläkareföreningens hälsning frambars av dess ordförande, doktor Gotthard Dahlén, Dansk Tandlägeforenings av doktor E. Haderup, Norsk Tandlägeforenings av doktor C. T. Jevanord och Finska tandläkarsällskapets av doktor P. von Bonsdorff. Mötesprogrammet upptog för övrigt en mängd föredrag och referat och den 9 hölls stor generalförsamling varjämte bankett var anordnad. Beslut fattades att nästa nordiska tandläkarekonferens skall hållas i Kristiania 1924.

Efter fotograf. **KONUNG HAAKON BESÖKER NORD-NORGE. Överallt mottagen med hyllning och jubel. Klische: Aug. Sjöbergs Klischeanst., Öbg. Ankomsten till Bodö.**

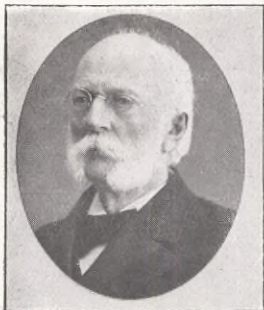
Kung Haakon av Norge har nyligen företagit en omfattande resa i de nordliga delarna av sitt land och överallt fått ett synnerligen hjärtligt mottagande. Färden, som gynnades av ett strålände solsken både dag och natt, blev Nordnorges stora händelse för året. Varje stad och varje plats konungen besökte, hade

gjort sitt bästa för att göra mottagandet så festligt som möjligt och i pressen samt i tal och anorledes gävos mångfaldiga uttryck åt folkets hängivenhet för sin monark, som önskades ett hjärtligt välkommen åter. Man hoppas att den unge kronprinsen då skall kunna deltaga i färden.

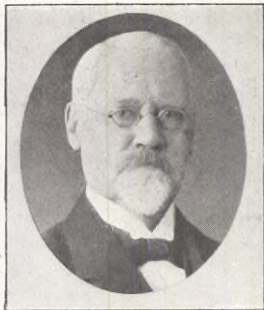

**BLIV MED-
ARBETARE I
HVAR 8 DAG**

Fotos *Albin. Monte Carlo.* **DEN AVLIDNE FURST ALBERT AV MONACO BEGRAVES under stor ståt. Klische: Goës Bildbyrå & Klischeerestall, Öbg. Nederst: Processionen, företrädd av den nye fursten, Louis, och dennes svärson, hertigen av Valentinois. Text å sid. 689.**

T. A. SÄVE.
F. d. Rektor. — Stockholm.
80 år 24 juli.*

A. G. J. EURENIUS.
F. d. Rektor. — Råsunda.
75 år 26 juli.*

E. G. H. VON SEGEBADEN.
F. d. Stadsplaneingenjör. —
Djusholm. — 70 år 11 juli.*

E. O. MALMSTRÖM.
Direktör. — Stockholm.
60 år 2 juli.*

M. G. E. SCHLYTER.
V. Häradshövding. — Råman.
Oskarhamn. — 70 år 24 juli.*

G. R. RINGSTRÖM.
Arkitekt. — Stockholm.
60 år 25 juli.*

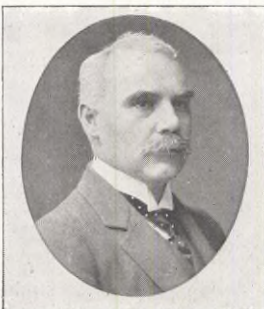
H. E. F. MÖLLERBERG.
Postmästare. — Karlstad.
60 år 25 juli.*

J. O. ERIKSON.
Konsul. — Göteborg.
50 år 24 juli.*

C. A. A. MURRAY.
Ståthållare. Överste. Sthlm.
60 år 27 juli.*

H. E. L. AMÉEN.
Justitieråd. — Stockholm.
60 år 21 juli.*

P. VON SETH.
Justitieråd. — Stockholm.
55 år 23 juli.*

H. MANNHEIMER.
Bankdirektör. — Göteborg.
55 år 26 juli.*

R. SAHLBERG †.
F. d. Bokhandlare. — Stock-
holm. F. 1837. † 6 juli.*

R. R. A. LEHMAN †.
Apotekare. — Stockholm.
F. 1842. † 6 juli.*

A. ARNEIL †.
Handlande. — Göteborg.
F. 1849 † 7 juli.*

A. A. HÄLLGREN †.
F. d. Boktryckare. — Luleå.
F. 1856. † 27 juni.*

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

* Data å nästa sida.

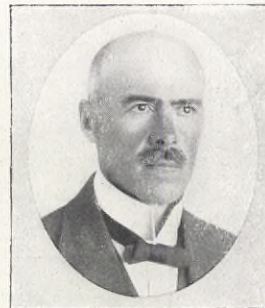
A. E. MOBERG †.
Konsul. — Berlin.
F. 1863. † 1 juli.*

S. J. WOLDE †.
Förste stadsläkare. — Udde-
valla. F. 1864 † 13 juli.*

O. A. SÖDERSTRÖM †.
Postmästare. — Stockholm.
F. 1868. † 7 juli.

H. NORDENSKJÖLD †.
Godsägare. — Fårebo.
F. 1871. † 5 juli.

Klippet Aug. Sjöbergs Litterat., Gbg

* Data här nedan.

TEOFRON SÄVE. Stud. 61, fil. dr 63, fil. jub.-dr 13; lektor i hist. o. lat. spr. v. h. allm. lärov. i Karlstad 70—07, rektor där 83—95. Ordf. i stadsfullm. i Karlstad 91—96, landstingsman 98—07, led. av Riksd. F. K. 92—10, statsrev. 97—99. Leksammaomb. v. kyrkom. 03, 08, 09, 10; led. av Vitt.-hist. o. ant. akad. av Krigsvet.-akad.; en av Riksdagens kommitt. f. tryckfrih.-värd fr. 08. Biografi o. helsid.-portr. årg. XVIII: 47.

AXEL EURENIUS. Stud. 66, fil. dr 72, jub.-dr 22; doc. i matem. i Upps. 73, lär. v. tekn. elem.-sk. i Norrköp. s. å., lektor där 77, rektor där 95—12. Stadsfullm. i Norrköp. 81—12, led. av beredn.-utsk. 99—12. Led. av ett antal kommun. komm. o. styr. Läroboksför.

GUSTAF VON SEGEBADEN. Utex. fr. Tekn. inst. 74, rit. v. Stat. järnv. maskinavd. 74—76, ex. ing. v. Stockh. stads ingenjörskont. 81, andre lög. där 85, stadsplaning. i Stockh. 99—17. En av Djursholms första komm.-fullm. samt stadsfullm. där 14—15, på sin tid jämväl led. av komm.-nmd., ordf. i styr. f. allm. arbeten. Mångårig ordf. i skyttegille, ordf. i länets skytteförb. verkst. utsk. samt v. ordf. i förb., led. av styr. f. Livrädn.-sällsk. o. dess omb. i Djursholm.

ERNST MÅLMSTRÖM. Vid unga år anst. v. Uddeholms a.-b. o. senare v. andra bruk; sdn 96 disp. f. Svanö a.-b., dess verkst. direktör, ordf. i dess styr. sdn 96; ordf. i Ångerm. flott.-fören. sdn 11, i a.-b. Ytterstorfes-Munksund sdn 16; v. ordf. i Sv. cellulosa fören. sdn 16; i Pappersmassförb. sdn 15, styr.-led. Sv. trävaruexportfören. 10, i Bergv. Ala nya a.-b. sdn 22, a.-b. Sv. hand.-banken sdn 14, i Finans a.-b. sdn 22, fullm. o. styr.-led. i Sv. arbetsgiv.-fören. sdn 19.

EUGÈNE SCHLYTER. Stud. 75, hovr.-ex. 79, v. hvd. 81, rådmän i Oskarshamn sdn 04. Ordf. i byggn.-nmd. sdn 94, sekr. h. stadsfullm. o. hamn-dir. sdn 82.

GEORG RINGSTRÖM. Avg.-ex. fr. Tekn. högsk. 86, elev v. Konstakad. 86—88, efter studieresor anst. v. Stockh. stads byggn.-kont. 1900—13; privatarkitekt i Stockh.

JEAN ERIKSSON. Stud. 92, efter några års akad. studier i Uppsala språkstud. utomlands samt handelspraktik. Anst. i faderns firma Jean O. Eriksson & Co i Göteborg 99, deläg. sdn 02. Norsk konsul där sdn 06. Verkst. led. av 1923 års minnesutställn. handelsutsk. sdn 20, sekr. i Röhska konstslöjdmuseets vänner sdn 17, led. av Ginstans nmd sdn 16, styr.-led. i Göteborg. konstfören. sdn 17.

ADOLF MURRAY. Ulijn v. Fortifik. 81, genom. Art.- o. Ing.-högsk. h. k. 87, kapt. 98, adj. h. konung Oscar II 07, h. konung Gustaf 08, övrltn. 12, överste 15, överadj. h. Konungen s. a. Ståthållare å Stockh., Drottningholms m. fl. slott sdn 19. — En av den friv. skytteföreningens verksamaste befrämjare, ordf. i Skytteförb. överstyr. verkst. utsk. sdn 05; ordf. i Sv. mil.-idrottsförb. verkst. utsk. 11—20, i Sv. livrädn.-sällsk. sdn 15. Led. av förvaltn.-utsk. i Centralfören. sdn 09, i Riksförb. sdn 15, i styr. f. Station sdn 13. Led. av Krigsvet.-akad.

LOUIS AMÉNÉ. Stud. 80, hovr.-ex. 85, v. hvd. 88, assess. i Svea hovr. 95, rev.-sekr. 01, häradshövud. i Sö. Åsbo o. Bjäre här. doms. 04, justitieråd 09. På sin tid led. av Kristianst. 1 landsting. o. av stadsfullm. i Ängelholm. Led. av Nord. museets nämnd 03—05 o. sdn 09, ordf. i Sv. naturskyddsfören. 09—17, ordf. i Sv. turistfören. sdn 12.

PEHR VON SETH. Stud. 85, fil. kand. 88, jur. utr. kand. 91, jur. utr. lic. 95, jur. utr. dr 96, fiskal i Göta hovr. 01, assess. 04, ff. rev.-sekr. 02—04. byråchef f. lagärend. i Just.-dep. 05, exped.-chef i Jordbr.-dep. 06, justitieråd 09. Led. av Lagrådet 17—18, ordf. i styr. f. Veterinärhögsk. sdn 12. Förordn. sakkunn. i Civildep. 04, v. utredn. ang. försäkr.-anst. i Jordbr.-dep. 13 v. utredn. ang. driftkredit åt det mindre jordbr. Styr.-led. i Bank a.-b. Sö. Sveriges avd.-kontor 06—09, i Sv. jägarförb. sdn 12, ordf. i fören. 1867 års män sdn 17, i OdL.-sällsk. Stockh. omnejd sdn 18, i centralfören. f. barnkrubbor, småbarnsskolor o. barnavård i Stockh. sdn 19; led. av Engelbr. förs. kyrkoråd.

HERMANN MANNHEIMER. Utg. fr. Göteborg. hand.-inst. 85, prakt. å svenska järnbruk samt å svenska o. utl. hand.-kontor t. 91; anst. v. Skand. kred.-a.-b. 91, led. av dess styr. sdn 1900, verkst. dir. v. kont. i Göteborg 99, förste verkst. dir. där sdn 10. Ordf. i styr. f. Sv. Amerika Mexiko linien, v. ordf. i styrna f. a.-b. Sv. Ostasiat. komp. a.-b. Emissionsinst., Borås—Alvesta järnv.-a.-b., Göteborg—Borås järnv.-a.-b., Red.-a.-b. Sverige—Nordamerika; styr.-led. i Tran.-a.-b. Grängsberg—Oxelösund, a.-b. Sv. Kullagerfabr., Västergöhl.—Göteborg. järnv.-a.-b. Har sedan ett flertal år varit en av de verksamaste befrämjarna o. gynnarna av Göteborgs musikliv, led. av Göteborg. orkesterfören. Biografi o. portr. årg. XV: 28.

ROBERT SAHLBERG †. Anst. v. unga år i bokhand. o. etabl. 75 eget bokantikvariat i Stockh.; en av våra mest framstående bokkännare, speciellt inom Stockholmslära, var skicklig schackspelare, schackredaktör, samt en av dem som 66 stift. Stockh. schacksällskap. Vi hänvisa till nekrolog å sid. 11 av omslaget.

AUGUST LEHMAN †. Apotek.-ex. 69, efter anst. å apotek i Stockholm Inneh. av apoteket Gripen där 74, av apot. Uggulan 95. På sin tid sekr. i Apotek. soc. 80—83, o. 85—06, ordf. i dess dir. 06—09. Led. av styr. f. Farm. inst. 89—09. Stadsfullm. 91—95, led. av fattigv.-styr. 89—95.

ALFRED ARNELL †. Etabl. 73 egen affär m. försäljning av pianos, på sin tid en av de främsta i Göteborg. — Verksam inom fattigv., Allm. hjälpfören., Waterloo arb.-hem o. i K. F. U. M. styr. Framstående schackspelare o. tidigare landets främste schackproblemförf., bild. 79 Göteborg. schacksällskap och var dess hed.-led. I övrigt hänvisa vi till nekrolog å sid. 11 av omslaget.

AUGUST HÄLLGREN †. Efter avslut. skolstudier prakt. å boktryckeri. Övertog 81 Norrlands-Postens tryckeri i Piteå samt blev ägare o. ansv. utg. av tidningen, avg. 08 o. flyttade t. Luleå. På sin tid stadsfullm. i Piteå ävensom led. av drätselk. o. fattigv.-styr. där.

AXEL MOBERG †. Överg. efter några års lantruktstudier t. köpman-nabanan o. kom t. Berlin 95 som sekr. v. svenska konsulatet inom vilket han avancerade t. konsul 05 för att senare övergå t. svenska beskickningen där han övertog ledningen av passbyrå. Han var verksam inom den svenska kolonien o. egnade ett betydande arbete åt de svenska intressena, särskilt under krigsåren. Led. o. kassaförv. i understödsfören.-styr., initiativtag. t. Sv. klubben.

SVEN WOLDE †. Stud. 84, med. lic. 96, andre stadsläk. i Uddevalla 97, förste stadsläk. där sdn 06. Läk. v. Gustafsbergs havsbadanst. 98—06, järnv.-läk. sdn 03. Stadsfullm. sdn 07, v. ordf. i dess beredn.-utsk. samt i folkskolestyr., styr.-ordf. i högre folksk., v. ordf. i hälsovnmnd., ordf. i styr. f. dispensären, led. av lasar.-dir., fosterbarnsmd o. förvaltn.-utsk. f. Gustafsbergs barnhus; insp. f. lärov. f. fl., ordf. i styr. f. stift. Sannes minne. Med. förf.

Till bild å sid. 680.

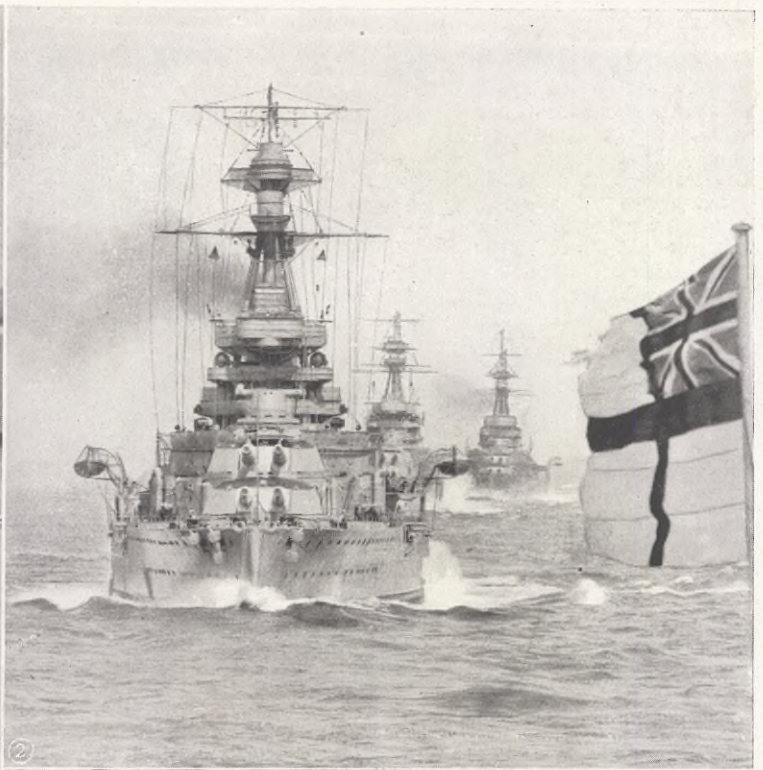
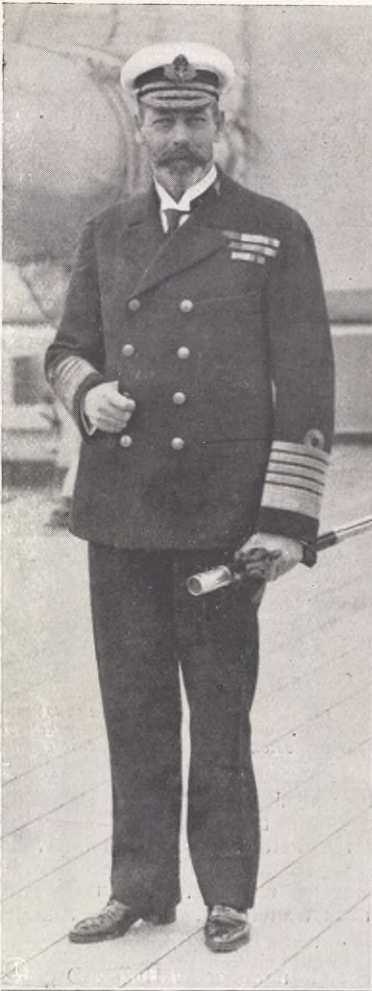
Sveriges Allmänna Lantruktssällskap företog den 17—26 juni en studiefärd till Finland och fick den ett högst angenämt förlopp och samlade ett avsevärt antal deltagare. Färdledare var chefen för Lantruktssällskapet, direktör G. Leufvén och bland övriga deltagare märktes bl. a. chefen för Lantruktstyrelsen, generaldirektör E. Insulander, professorerna E. Arenander och H. Juhlin-Dannfelt samt godsägaren, greve Carl Bernadotte av Wisborg med grevinnan. Det mottagande resenärerna mötte var överallt det hjärtligaste och den visade gästfriheten storartad. I Tammerfors mötte vår minister i Finland, H. Elmquist och föreställde en del av de resande svenskarne för presidenten Ståhlberg samt medföljde sedan under hela färden och poängterade vid flera tillfällen betydelsen av det svenska besöket. Huvudmålet för resan var den då nys öppnade lantruktutställningen i Tammerfors, vilken också visade sig väl värd ett besök. Stor till omfattning och utmärkt planlagd bjöd den på imponerande specialutställningar med goda föremål. Vidare besågs flera av de största och mest berömda finska godsen och till sist gjordes också uppehåll i Helsingfors varvid speciellt ett besök på Sveaborg efterlämnade ett oförglömmeligt vackert minne.

Yrkes- och Amatörfotografer

äro välkomna med

**nya, vältagna landskaps-
eller genrebilder - - - -**

lämpliga för vare sig den stora bilden å omslaget eller för den mindre vignetten å varje häftes första sida. Honorering vid antagandet. - - - - -

1-2. BRITTISKA ATLANTERFLOTTAN UNDER KONUNGENS KOMMANDO INKOMMER I TORBAY & Englands sydkust. 1. Konung Georg ombord K. Yachten "Victoria and Albert" varifrån ordena utging. 2. Slagskeppen "Royal Oak", "Resolution" och "Revenge" följa "Queen Elizabeth". 3-5. STRIDERNA OM TENNIS-VÄRLDSMÄSTERSKAP I WIMBLEDON. 3. G. L. Patterson (Australien) världsmästare i single. 4. Suzanne Lenglen (Frankrike) världsmästarinna i single mot Förenade Staternas mästare. 5. Mrs Molla Mallory (Amerika, jödd i Norge). Text å sid. 689. Klische: Aug. Sjöbergs Klischeöanst., Göteborg.